

gomat, és igaz tiszteletemet: hogy utolsó esztendeim hozzám való Atyai Kegyességétől számos vigasztalásokat vettek; a' mellyekkel ditsőségesen mehetek síromba. Ott sem hidegülnek meg hamvaim a' fen maradó háláló érzés miatt. Így él még, így hal, így nyugszik az után

Nagyságodnak

Pestén. 14 Junii. 1803.

Igaz Híve

Révay Miklós

Közli: BALASSA LÁSZLÓ.

DÖBRENTAI LEVELEZÉSÉBŐL.

Döbrentei Gábornak a Magyar Tudományos Akadémia kéziratárában őrzött levelei közt (M. Irod. Lev. 4-r. 3. sz.) van kettő, amelyből némi világoosság derül az *Erdélyi Múzeumban* hirdetett drámai pályázat megítélésének történetére. Az első Bölöni Farkas Sándornak, a második Buczy Emilnek szól. A pályamunkákra vonatkozó néhány mondatot a levelek közlöje emeli ki, dőlt betűvel.

1.

Kívül: a Monsieur Monsieur Alexandre de Farkas à Zsibó

Kedves Barátom,

A' 700 Rfokat vettem, Miklós, Berkenyesről írta-meg mit tegyek vele 's mihelyt a' Diligence érkezik eligazítom. Itt megyen a' nyugtató levél.

Litterati nem váltott még czédulát hogy bajod ne legyen a' Báróné előtt, eligazítom a' papiros dolgát, mikorra Miklós visszajő.

Kelemt keresém a' kollegyiomban. Válaszát egy más levéllel együtt elhozá Simó.

En, időmet itt igen jól töltöm. Holmit dolgozgatok. Falun nem létem veszteségét nem érzem, falun én másképen szeretek lenni mint eddig voltam.

Az általadott szomorújátéki munka általnézetését el se végezted.

Ma éppen az 1811diki Magyar Országos Diaeta Jegyző könyvét olvasám, nagy gyönyörűséggel.

Trattnertől tegnap kapék tudósítást, hogy a' VIIIdik füzet kész 's a VIIIIdikat nyomtatja.

Lajos viszont ölel. Jó mulatságot, a' dolgozáshoz kedvet 's az idő el szalasztását ohajtja szívből barátod

Döbrentei Gábor mk

Kolozsvár Jun 14d. 1817.

A' Báróné kezét tisztelettel csókolom. Most egy hét olta minden nap 30 font hust vétetek a' Rumford leveséhez mert a' krumpli mind megrevesedett. Eszik mindennap 200.

2.

(Kívül): Tisztelendő Tudós Buczy Emil Úrnak, az ifjú Gróf Kornis nagyérdemű Nevelőjének

Sz Benedek

Emilem,

Legelső gondolatom 's érzésem melege Feléd e' reggelen. Tegnap este kapám a' Tragoedia Ideálja (mert így címezhetem el, úgy é?) folytatását. Csak vacsora után, ágyba fektemkor olvashatám. A' heroszi (igen is maradjon így) lélek lengése verte álmomat. Olly férfi még nem lépett elé a' két házban mint Te Munkád állani fog a' Kelemeni ifjú Genieknek, a' Nagyság hév könnyeit kisirattatni. A' már pályát futók 's futottak, tisztelettel fogadhatják az utánuk újbán eléjövöt, s leveretethetnek önmagok elnézésén. Ezt mind érzésemből írom. Én eddig ugyan szerettelek, most a' mellett nagyon bámullak is. Minket olly szorosán kötnek a' legvékonyabb fonalak, hogy elválasztásunk lehetetlen. Értjük egymást, szíveink, 's a' ki nem alható hazafiúi láng össze atyafiságosított, most minden együtt vagyunk, különböző utakon. *Rajtam e' munkáddal felette nagyon segítél. Mintha, a szokás mondása szerint, egy követ vettél volna le rólam. Ki van jeelve a' fő pont, 's midőn az én Munkám is kész, ott áll a' megtörhetlen paizs a' mi szomorú-firkalójink ellen. Látod e' (vagy: é?) hasznát az első füzetbeli kihirdetésnek, melytől már én elijedtem volt.* — Munkádnak ki kell jönni a' IX. dik füzetben. A' VIIIdik füzetben áll egész mivoltában a' XVdik paragraphusa. A' VIIIIdikban is Trattner levele szerint már kijött a' Görög Genie. Várom mindennap a' VIIIdiket. Mihelyt jő, küldöm. E' mostani kéziratoddal úgy teszek, a' mint irád. Ebben stylusod is már sokkal könnyebb, mint a' két elsőben.

Veled együtt sajnálom Misit. Mond neki, hogy úgy ohajtom gyógyulását mint Anyja s mint Te.

Kazinczynak Hozzád írt episztolája kijött Kulcsár ujsága mellett a' Hasznos multságokban. A' Magyar Kurírban pg Galambfalvi Reform. Pap Pálffy Dienes *Uramnak* felelete az én aesthetikai jegyzetimre mellyek a' IIIIdik füzetben vagynak. Mikor a' Sionházy Uraimék olly csekélyégeket se tudnak megfogni. Emlegeti az általam citált versedet. De, megfognak bennünket érteni olly ifjak, mint a' millyen egy Szigethy nevű is Sz.Udvarhelyen, kitől igen szép levelet, 's jól kezdő munkákat kaptam. Én egy Halottak-beszélgetését készíték, ott persifliroztatnak az olly Sionházy Uraimék. Nem bánom ezután kíméléssel.

Megvallom, a' szomorú-firkalásokat csak dévajkodásból küldék Azokra elaszott a' koszorú.

Öleünk mind ketten.

Mindég Tied

D.

(Oldalt még ez áll:) Kaptad é új munkád kezdetét? én Szilágyinak általadtam.

3.

Hadd álljon itt végül az öreg Naláczynak a pályázat eredményéről szóló jelentés megjelenése után Döbrenteihez írt levele, amelyben megelégedésének ad kifejezést. Abból, hogy csak Bolyai nyomtatásból ismert drámáiról szól külön, nyilvánvaló, hogy neki semmi része sem volt a pályamunkák megbírálásában. (Egyáltalán Döbrentein kívül csak Farkas Sándorról tudjuk eddig, hogy látott kéziratot.)

Naláczy levele az akadémiai kéziratár 4r. 55. sz. levélkötetében található.

Kívül: Tekintetes Döbrentei Gábor Úrnak. N. Hunyad Erdemes Tábla Bírójának barátsággal

Dédácsan

Kedves Barátom!

Az halakat és a Xdik Füzetit a' Múzeumnak vettem ujjíttásul sokszorozott barátságának kedves Döbrenteim, melyet hirtelen egyéb kedveskedéssel dinnyén kívül nem, viszonzhatok.

Ezen utolsó bé rekesztő Lieferunghoz (minthogy arrol vélekedésemet kívánnya Barátom Uram) úgy látszik abban mintha az geniális méts olajja fogyván el hunyna. Az Teleki Josef élete interessáns ugyan, hanem inkább Panegyris mint Biográphia közelebb van Pliniushoz, mint Plutárchushoz. Talán Trattner Uram igen nagy szabadságot vett magának a' tárgyak választásában. Kinek Typographusi gustussát nem lehet még bízni csak a' 12. Arkusra vigyázzván hogy bé telljék.

Nem mondom: hogy csekélyek, hanem lehetek volna különbek, eleget öntvén fel Barátom Uram a' garatban.

Az Dramaturgiánk Recensioja helljes, és Teiátrális Esmerettséget mutat. Vásárhellyi Cothurusnak igazán Fontos (?) pauvre-szegények számára való alamisna. Kemény Simont kivéve, melyben érzékeny situatiók vannak, a' Historiai választásban is A Történet Deciusshoz és Mucius Scaevolához hasonlít, s talám felülljük haladja, méltóságában.

Groff Desóffinek vágyam látni addig is míg közre jönnének írásait. Reménylem hogy a' Kazynczy (!) Leveleivel edjütt meg olvashattjuk.

Engemet edj kicsiny akadálj tartoztat ölelésétől, melly a' jaro Lovatskám meg sántulása, mely miatt nem mozdulhatok egy felé is. Azért nem mehettem Rosália napjára, melljet sajnálak. tudósittsan Barátom Uram a' vígságokrol és ottan lévőkről.

G Bethlen Pál és G. Lázár Joseff vendégeim valának ezen napokban.

Mihelyt a' pátiens jobban lészen, sietni fogok Dédátsra. Addig is Lajost csokolom, a' Groffnét alázatosan tisztelem, a' leg szívebb indulattal vagyok

Kedves Barátomnak

baráttya

Naláczy

Közli: WALDAPFEL JÓZSEF.